

UNIWERSYTET MEDYCZNY W BIAŁYMSTOKU
KATEDRA PROTETYKI STOMATOLOGICZNEJ
ZAKŁAD PROTETYKI STOMATOLOGICZNEJ

15-276 BIAŁYSTOK ul. M.C. SKŁODOWSKIEJ 24A TEL. 85/7485769 fax.85/748 5772
e-mail: protetyk@umb.edu.pl <http://protetyka.umb.edu.pl/>

Białystok, dnia 26.04.2022r.

Ocena

osiągnięć naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych

dr n. med. Bartosza Dalewskiego

adiunkta w Katedrze i Zakładzie Protetyki Stomatologicznej

Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie

w związku z postępowaniem habilitacyjnym

---

1. Dane biograficzne

Dr n. med. **Bartosz Dalewski** jest absolwentem Wydziału Stomatologii Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie. Dyplom lekarza dentysty uzyskał w 2005 roku. Dyplom specjalisty w dziedzinie protetyki stomatologicznej uzyskał w 2012 roku. Od 2008 roku do chwili obecnej jest zatrudniony Katedrze i Zakładzie Protetyki Stomatologicznej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie. W 2011 roku na podstawie rozprawy doktorskiej pt: „Wpływ terapii szyną okluzyjną i zmodyfikowaną szyną NTI na aktywność elektromiograficzną mięśni skroniowych i żwaczy u bruksistów” uzyskał tytuł doktora nauk medycznych. Pracę doktorską zrealizował pod opieką prof. dr hab. Bogumiły Frączak.

2. Ocena dorobku naukowego

Dr Bartosz Dalewski od 2007 roku realizuje swoją działalność naukową pracując w Katedrze i Zakładzie Protetyki Stomatologicznej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie.

Analiza bibliometryczna publikacji Habilitanta na dzień złożenia dokumentów w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego obejmuje 13 oryginalnych prac naukowych, 6 prac poglądowych i 4 opisy przypadków, z których 13 zostało opublikowanych w czasopiśmie z Listy Filadelfijskiej (analiza bibliometryczna znajdująca się na nośniku elektronicznym).

Współczynnik oddziaływania – Impact Factor oryginalnych prac Habilitanta wynosi 41,7 1115 punktów MNiE. Liczba cytowań według bazy Web of Science Core Collection wynosi 36 (bez autocytowań). Index Hirscha na dzień 10.11.2021 wyniósł 5 wg Web of Science Core Collection.

Dr Bartosz Dalewski był kierownikiem pięciu prac statutowych realizowanych w ramach działalności naukowej w Katedry i Zakładu Protetyki Stomatologicznej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie. W latach 2014-2018 realizował badania naukowe w ramach projektu Młody Badacz we współpracy z Katedrą i Zakładem Genetyki i Patomorfologii PUM. Jest również promotorem pomocniczym w 1 postępowaniu na stopień doktora nauk medycznych. W dokumentacji wykazał również współpracę ze Śląskim Uniwersytetem Medycznym.

Był recenzentem wielu publikacji na zlecenie renomowanych czasopism z listy filadelfijskiej, głównie w latach 2020-2021- 51 wykonanych recenzji.

Zainteresowania naukowe Habilitanta powiązane są z praktyką kliniczną oraz z jego specjalizacją. Habilitant opublikował szereg prac dotyczących diagnostyki i leczenia zaburzeń czynnościowych narządu żucia, bruksizmu i jego związku ze schorzeniami ogólnoustrojowymi oraz epidemiologii zakażeń SARS-COV-2 . Interesował się również zagadnieniami z zakresu materiałoznawstwa. W publikacjach związanych z zaburzeniami czynnościowymi narządu żucia, które stanowią dominującą część dorobku naukowego dr n. med. Bartosz Dalewski jest pierwszym autorem w ponad 80% wykazanych publikacji. Aktywność naukowa Habilitanta jest przykładem powiązania prowadzonych badań z jego specjalizacją oraz konsekwentnego rozwijania swoich zainteresowań naukowych. Niestety, w autoreferacie Habilitant wymienił publikacje, których jest współautorem, ale nie określił swojego procentowego udziału. Nie opisał również czego dotyczyły przeprowadzone badania ani jakie były wnioski z ich przeprowadzenia.

3. Ocena osiągnięcia naukowego stanowiącego podstawę postępowania habilitacyjnego

Na cykl publikacji wyodrębnionych z dorobku naukowego, które stanowią osiągnięcie naukowe uprawniające do postępowania habilitacyjnego składają się wg Habilitanta 3 publikacje. Publikacje wchodzące w skład osiągnięcia naukowego opublikowane zostały w latach 2020-2021 w czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym, takich jak *Disease Markers* (1 publikacja, 2020, IF 3,43), *Cells* (1 publikacja, 2021, IF 6,6) oraz *Genes* (1 publikacja, 2021, IF 4,24). Współczynnik oddziaływania IF publikacji tworzących osiągnięcie naukowe wynosi 14,13, punktacja MNiE 350 punktów. We wszystkich publikacjach dr Bartosz Dalecki jest pierwszym autorem. Świadczy to o dominującej roli Habilitanta w opracowaniach koncepcyjnych, wykonywanych badaniach, opracowaniach wyników i ostatecznej redakcji publikacji. Niestety, powyższych spostrzeżeń nie

potwierdzają stosowne oświadczenia pozostałych autorów publikacji, gdyż nie zostały one dołączone do dokumentacji. Co więcej, opublikowane manuskrypty również nie zostały dołączone do dokumentacji.

Habilitant przedstawiła swoje osiągnięcie naukowe jako: **Polimorfizmy pojedynczego nukleotydu ESR1, TNF α , COL5A1 i COL1A2A1 u pacjentów z przebyłym zablokowaniem krążka w stawie skroniowo-żuchwowym bez redukcji**. Przedstawiony przez Habilitanta temat jest ważny i ciągle aktualny, zważywszy na fakt, iż od wielu lat obserwuje się wzrost liczby chorych zgłaszających się do lekarza stomatologa z powodu zaburzeń czynnościowych narządu żucia. Liczne badania dowodzą, iż u około 41% badanych występuje co najmniej jeden z objawów dysfunkcji układu ruchowego narządu żucia. 10% populacji posiada objawy tak nasilone, że poszukuje pomocy medycznej, a 5% badanych to osoby z ciężkimi objawami dysfunkcji układu ruchowego narządu żucia. Schorzenia te manifestują się bólem, zaburzeniami ruchów żuchwy, nieprawidłowymi nawykami parafunkcjonalnymi a także możliwą destrukcją tkanek twardych zębów (patologiczne starcie zębów). Etiologia dysfunkcji jest złożona. Mają tu wpływ czynniki genetyczne, środowiskowe, ale też czynniki psychoemocjonalne i psychospołeczne. Zaburzenia czynnościowe są klasyfikowane w różny sposób, jednak z reguły, klasyfikacje te odnoszą się do dysfunkcji określonych struktur narządu żucia. I tak w przypadku zaburzeń wewnątrzstawkowych mówimy o przemieszczeniu krążka z zablokowaniem (disc displacement without reduction) oraz przemieszczeniu krążka bez zablokowania (disc displacement with reduction). Niestety, żadna z funkcjonujących klasyfikacji nie opisuje schorzenia określonego przez Autora jako przebyte zablokowanie krążka w stawie skroniowo-żuchwowym bez redukcji. Po zapoznaniu się z cyklem publikacji można stwierdzić, iż prawdopodobnie Autorowi chodziło o zaburzenie określane jako przemieszczenie krążka z zablokowaniem. Błąd w tytule osiągnięcia może niestety świadczyć o braku znajomości terminologii w języku polskim.

Cel naukowy oraz osiągnięte wyniki Autor opisał na siedmiu stronach autoreferatu. Nie jest to omówienie opublikowanych prac, ale ogólne omówienie zrealizowanych badań. W pierwszej części Autor opisuje elementy biomechaniki stawów skroniowo-żuchwowych, a następnie określa cel badań, którym było zbadanie polimorfizmu pojedynczych nukleotydów u pacjentów z przemieszczeniem krążka z zablokowaniem. Autor przeanalizował następujące nukleotydy: ESR1 rs 1643821, TNF- α rs 1800629, COL5A1 rs 12722, COL5A1 rs 13946, COL5A1 rs 970547 oraz COL5A1 rs 240736. Badania przeprowadzono w grupie 124 osób z przemieszczeniem krążka z zablokowaniem. Wykonano badanie kliniczne, badania radiologiczne oraz genotypowanie metodą RT-PCR. Autor nie podał jednak jakiego materiału użył do wykonania badań asocjacyjnych. Na stronie 9 autoreferatu Autor opisuje badanie polimorfizmu receptora TNF- α , które wykonał u pacjentów z przemieszczeniem przedniego dysku bez redukcji. Niestety, w nomenklaturze polskiej nie ma takiego schorzenia, co więcej w stawie skroniowo-żuchwowym

nie występuje dysk przedni. Na stronie 11 Autor stwierdza, że rola białek kolagenowych jest powszechnie znana w patogenezie schorzeń tkanki stawowej. Warto by było określić cóż to za tkanka, bowiem w nomenklaturze medycznej taka tkanka nie występuje.

W podsumowaniu Autor określa rolę zbadanych przez siebie nukleotydów w predyspozycji do występowania przemieszczenia krążka z zablokowaniem wykazując, iż niektóre z nich mogą mieć związek z podatnością pacjentów na przemieszczenie krążka z zablokowaniem. Rzeczywiście są to badania pionierskie, przeprowadzone z wykorzystaniem nowoczesnych metod badawczych, a przeprowadzone badania stanowią logiczną i spójną całość.

Moją wątpliwość budzi fakt, iż Habilitant określił swój udział w powstaniu publikacji na poziomie 80 %. Wszystkie publikacje posiadają 5 lub 6 współautorów. Przeprowadzone badania to badania asocjacyjne. Jest to metoda umożliwiająca szybkie wyszukiwanie markerów w całym DNA (genomie) wielu osób w celu znalezienia mutacji genetycznych związanych z daną chorobą. Takie badania prowadzą genetycy, stąd też moja wątpliwość dotycząca tak wysokiego procentowego udziału Habilitanta w powstaniu wspomnianych prac, zwłaszcza, że nie dołączono oświadczeń współautorów. Co więcej, po zapoznaniu się z publikacjami wkład autorów opisany w części Autor Contributions wskazuje zupełnie inny udział pana doktora Dalewskiego w powstaniu tych publikacji.

Podsumowując należy stwierdzić dużą rozbieżność pomiędzy przedstawieniem osiągnięcia naukowego w autoreferacie i anglojęzycznymi publikacjami, które jak już wcześniej wspomniałam nie zostały dołączone do dokumentacji. Dziwi też fakt, że anglojęzyczne publikacje są klarowne i czytelne, a ich polski opis już nie. Należy też podkreślić liczne uchybienia nomenklaturowe, co może stanowić problem w komunikacji tak z pacjentami jak i współpracującym zespołem naukowców.

Ocena działalności dydaktyczno-organizacyjnej

Działalność dydaktyczna dr Bartosza Dalewskiego związana jest z zajęciami prowadzonymi w Katedrze i Zakładzie Protetyki Stomatologicznej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, gdzie Habilitant jest zatrudniony od 2008 roku. Obejmuje ona zajęcia praktyczne i seminaryjne dla studentów III, IV i V roku stomatologii oraz studentów English Division.

Na szczególne uznanie zasługuje aktywność Pana Doktora w zakresie opieki nad Studenckim Kołem Naukowym, działającym przy w Katedrze i Zakładzie Protetyki Stomatologicznej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie. Miarą jakości działalności naukowej Koła są jego osiągnięcia. Od 2018 roku STN pod kierownictwem dr Dalewskiego otrzymało dwie nagrody i jedno wyróżnienie, a także opublikowało pracę w czasopiśmie z Impact Factor - Applied Sciences, 2021.

W autoreferacie pan Doktor stwierdził, iż przygotowywał pytania do PES i LDEK na zlecenie CEM. CEM potwierdził aktywność Pana Doktora w zakresie PES, ale nie potwierdził przygotowania przez pana Doktora pytań do LDEK.

W ramach podnoszenia swoich kwalifikacji dr Dalewski odbył szereg staży zagranicznych, głównie w zakresie diagnostyki i leczenia zaburzeń czynnościowych narządu żucia. W 2014 roku odbył dwutygodniowe szkolenie w Lexington, USA u prof. Okesona. W 2014 zrealizował również szkolenie w Berlinie związane z zastosowaniem elektronicznego narzędzia diagnostycznego ARCUS Digma. Co prawda pan Doktor opisał obydwie staże jako naukowo-szkoleniowe, jednak w dorobku naukowym nie ma publikacji międzyośrodkowych.

Odbył też staż EFIC/PTBB w zakresie medycyny bólu w Krakowie.

Jest członkiem PTS, Polskiego Towarzystwa Dysfunkcji Narządu Żucia oraz Polskiego Towarzystwa Badania Bólu, którego jest vice-prezesem (Sekcja Stomatologiczna).

Posiada certyfikat znajomości języka angielskiego IELTS.

Wniosek końcowy

Po zapoznaniu się z dorobkiem naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym stwierdzam, iż dr n. med. Bartosz Dalewski jest doświadczonym lekarzem, posiada dorobek naukowy opublikowany w literaturze o zasięgu międzynarodowym i krajowym. Jego osiągnięcie naukowe, w rozumieniu Ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowy posiada liczne błędy nomenklaturowe w języku polskim uniemożliwiające właściwą ocenę tego osiągnięcia. Kandydat nie dołączył do dokumentacji publikacji oraz oświadczeń współautorów, potwierdzających ich zgodę na wykorzystanie publikacji do przeprowadzenia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego.

Reasumując stwierdzam, iż dr Bartosz Dalewski nie spełnia ustawowych i zwyczajowych wymogów stawianych kandydatom do stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne gdyż nie zachował staranności w przygotowaniu dokumentacji, a przede wszystkim w opisie osiągnięcia naukowego.

Prof. dr hab. n. med. Teresa Sierpińska

KIEROWNIK

Zakładu Protetyki Stomatologicznej

prof. dr hab. n. med. Teresa Sierpińska